

Önsöz

Jan Senkyr

Güvenlik politikası, geleneksel olarak Konrad-Adenauer-Stiftung'un Almanya'da ve yurt dışında yürüttüğü faaliyetlerin ağırlık noktaları arasında yer almaktadır. Konrad-Adenauer-Stiftung, transatlantik güvenlik topluluğuna, Avrupa güvenlik politikası entegrasyonuna ve askeri güvenlik tedbirlerinin gerekliliğine inanmaktadır. Güvenlik politikasıyla ilgili yeni zorluklarla başa çıkılması ve bunların çözüme kavuşturulması için, "network temeline güvenlik" konseptini önemli bir yaklaşım olarak görmekteyiz. Güvenliğin ne ulusal olarak, ne de tek başına silahlı kuvvetlerle sağlanamayacağı bilgisi, bizi buna sevk

etmiştir. Bu nedenle, yalnızca network temelinde güvenlik politikasıyla ilgili yapılar içerisinde ve de geniş ölçüde devletin bütününe yönelik ve küresel güvenlik anlayışının bilincinde olarak geliştirilecek kapsamlı bir yaklaşım gereklidir.

Almanya Federal Cumhuriyeti hükümetinin güvenlik konsepti "Sivil kriz önleme, anlaşmazlıkların çözümü ve barışın sağlanması", devletin bütününe yönelik bu güvenlik anlayışının bir yapı taşıdır. Bu konsept, dış, güvenlik, savunma ve kalkınma politikalarının klasik alanlarının yanı sıra, özellikle ekonomi, çevre, maliye, eğitim ve sosyal politika alanlarını kapsamaktadır. Buradan güvenlik politikalarıyla ilgili yapıların ve bunların önemli aktörlerinin network temelinde bir araya getirilmesi gerekliliği sonucu çıkarılmakta ve yapısal kriz gerekçelerinin ortadan kaldırılması ise birlikte üzerinde çalışılması gereken bakanlıklar üstü toplumsal yaşamla ilgili konular olarak anlaşılmaktadır.

Ankara'da düzenlenen 3. Güvenlik Çalıştay'ında sunulan konuşma metinlerinin yayınlandığı kitapçıkla, güvenlik politikasıyla ilgili iki somut güçlük bağlamında network temelinde güvenlik konseptini ele almaktayız. Afganistan ve İran'daki gelişmelerin hem güvenlik politikasıyla ilgili küresel bir boyutu vardır, hem de Almanya'daki ve Türkiye'deki güvenlik açısından özel bir öneme sahiptir.

Almanya, 2002 yılından bu yana uluslararası topluluk adına Birleşmiş Milletler komutasında Afganistan'da görev almaktadır. Orada ortaya koyduğumuz çabaların amacı, Afganistan'ı uzun vadeli istikrara kavuşturarak Almanya için daha fazla güvenlik elde etmektir. 11 Eylül 2001 öncesinde olduğu gibi teröristlere geri çekilme alanı sunmayan, Afgan anayasasının geçerli olduğu, devlet organlarının güvenliği ve

devletin vermesi gereken temel hizmetleri garanti edebildiği istikrarlı bir Afganistan, bütün bir bölge için, fakat aynı zamanda Almanya'daki ve Avrupa'daki insanlar için güvenlik açısından ilave bir kazanım anlamına gelmektedir. Terörle mücadele, ülkenin yeniden yapılandırılması ve bu bölgenin ekonomik ve sosyal açıdan kalkındırılması, temel görevler arasındadır. Almanya Federal Cumhuriyeti silahlı kuvvetleri, Alman polisi ve gelişmekte olan ülkelere yardım hizmeti sunan görevliler, sıkı bir işbirliği yapmakta ve uluslararası devletler topluluğuna destek vermektedirler.

İran, uluslararası topluluğun İran nükleer programının ortaya konulmasına yönelik taleplerine karşı takındığı reddedici tutumuyla, güvenlik politikası açısından küresel bir tehdit oluşturmaktadır. Bu konuda da küresel olduğu kadar, hem Almanya'da, hem de Türkiye'de (burada özellikle daha belirgin) güvenlik çıkarları söz konusudur. İran bu tutumunu sürdürecektir olursa, yeni bir takım yaptırımların getirilmesi muhtemeldir. Askeri bir müdahale seçeneği, arzu edilen bir durum olmamasına rağmen, tamamen yadsınmamalıdır.

Almanya, ABD, Rusya, Çin, Fransa ve Büyük Britanya ile birlikte, nükleer anlaşmazlığında bir çözüm bulmak için çaba sarf etmektedir. Bu ülkeler – aynı zamanda “E3+3” olarak da tanımlanmaktadırlar – bir çok defa İran'a müzakere seçenekleri sundular. Türkiye burada – tıpkı Afganistan'da ve bütün bir Orta Doğu bölgesinde olduğu gibi – son derece kıymetli aracılık hizmetleri ortaya koymaktadır.

3. Güvenlik Çalıştay, Konrad-Adenauer-Stiftung'un üç yıl önce İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi ile işbirliği içerisinde başladığı ve arada geçen süre içerisinde başarılı bir şekilde yerleştirdiği Türk-Alman güvenlik diyalogunun bir parçasıdır. Amacımız, her iki ülkenin güven-

Önsöz

---

lik politikalarıyla ilgili karar mercilerine içeriksel teşvikler ve öneriler sunabilmek için, Alman ve Türk güvenlik uzmanları arasındaki diyalog için bir tartışma platformu oluşturmaktır. Bu kitapçıkta yayınlanan konuşma metinleri, 17.05.2010 tarihinde Ankara'daki Swissôtel'de düzenlenen bir akşam paneli çerçevesinde, çalıştayın kamuoyuna açık bölümünde sunulmuştur.

Jan Senkyr

Ankara, 2 Ağustos 2010